

## POSTANOWIENIE

Dnia 28 stycznia 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Bednarek

w sprawie K.D.

oskarżonego o czyny z art. 286 § 1 k.k.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu bez udziału stron

w dniu 28 stycznia 2026 r.,

skargi obrońcy oskarżonego

na wyrok Sądu Okręgowego w Przemyślu

z 9 września 2025 r., sygn. akt II Ka 174/25,

uchylającego wyrok Sądu Rejonowego w Przemyślu

z 16 stycznia 2025 r., sygn. akt II K 966/23 i przekazującego sprawę Sądowi

Rejonowemu do ponownego rozpoznania,

na podstawie art. 539e § 2 k.p.k.

### **p o s t a n o w i ł**

1. oddalić skargę;
2. kosztami sądowymi postępowania skargowego obciążyć oskarżonego.

K.D. wyrokiem Sądu Rejonowego w Przemyślu z 16 stycznia 2025 r., sygn. II K 966/23 został uniewinniony od popełnienia 13 zarzucanych mu czynów z art. 286 § 1 k.k.

Od powyższego wyroku apelację wywiódł prokurator i pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego.

Prokurator powyższemu orzeczeniu zarzucił błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za jego podstawę, polegający na wyrażeniu poglądu, iż dowody ujawnione na rozprawie i ustalone na ich podstawie okoliczności wskazują, iż oskarżony K.D. nie popełnił zarzucanych mu przestępstw z art. 286 § 1 k.k., jakkolwiek dowody te i okoliczności ocenione we wzajemnym ze sobą powiązaniu prowadzą nieodparcie do przeciwnego wniosku.

Stawiając powyższy zarzut skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Przemyślu do ponownego rozpoznania.

Pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego wyrokowi Sądu Rejonowego w Przemyślu zarzucił natomiast:

1.

o

brazę przepisów postępowania mającą wpływ na jego treść, tj. przepisów art. 7 k.p.k. oraz art. 410 k.p.k., polegającą na przekroczeniu granic swobodnej oceny dowodów i nieuwzględnieniu okoliczności, które przemawiały na niekorzyść oskarżonego.

2. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia i mający wpływ na jego treść poprzez przyjęcie, że istnienie obiektywnych okoliczności takich jak epidemia COVID-19, wojna na Ukrainie i przerwanie ciągów dostaw doprowadziło do wyeliminowania możliwości przypisania oskarżonemu działania umyślnego z zamiarem bezpośrednim kierunkowym oraz wyeliminowało możliwość przypisania oskarżonemu skutku w postaci doprowadzenia do niekorzystnego rozporządzenia mieniem pokrzywdzonego P.M., co skutkowało jego uniewinnieniem od popełnienia zarzuconego mu w pkt. V aktu oskarżenia czynu, podczas gdy prawidłowa analiza zgromadzonego w sprawie całokształtu materiału dowodowego w tym w szczególności ustalenie, że oskarżony w chwili zawierania umowy z

P.M. miał świadomość istniejących obiektywnych przeszkód w realizacji umowy zgodnie z jej treścią, co wynika m.in. z treści jego wyjaśnień prowadzi do wniosków odmiennych.

Stawiając powyższe zarzuty skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w pkt. V poprzez uznanie oskarżonego za winnego popełnienia zarzucanego mu aktem oskarżenia czynu opisanego w pkt. V i wymierzenie mu kary według uznania sądu orzekającego oraz orzeczenie wobec oskarżonego obowiązku naprawienia szkody na rzecz oskarżyciela posiłkowego P.M. w kwocie 29.783,53 zł.

Wyrokiem z 9 września 2025 r., sygn. II Ka 174/25, Sąd Okręgowy w Przemyślu uchylił zaskarżony wyrok w całości i sprawę przekazał do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Przemyślu.

Na powyższy wyrok skargę złożył obrońca oskarżonego, w której zaskarżonemu wyrokowi zarzucił naruszenie przepisu art. 439 pkt 1 i 2 k.p.k. poprzez brak wyłączenia od rozpoznania w niniejszej sprawie w II instancji SSO X.Y. powołanej na urząd sędziego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa, ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw w wyniku uchwały nr [...] /2024 z [...] 2024 r., przez co doszło do naruszenia standardu niezawisłości i bezstronności w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej oraz art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, wyrażającą się wpływem władzy wykonawczej na procedurę nominacji SSO X.Y., co spowodowało, że sąd był nienależycie obsadzony i co zaburzało bezstronność sędziego odczuwającego presję sprawujących władzę co do wyniku sprawy, a mianowicie zakończenia postępowania sądowego ustaleniem sprawcy i jego skazaniem, a przez to uwolnieniem „władzy” od niezręcznego zarzutu opinii społecznej – wyborców – uniewinnieniem oskarżonego od szeregu zarzutów oszustw, co stanowi bezzwzględną przyczynę odwoławczą.

Podnosząc powyższy zarzut autor skargi wniósł o wyznaczenie rozprawy i w wyniku rozpoznania skargi uchylenie zaskarżonego wyroku oraz przekazanie

sprawy Sądowi Okręgowemu w Przemyślu jako sądowi odwoławczemu do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na skargę prokurator wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

### **Sąd Najwyższy zważył co następuje:**

Wniesiona skarga jest bezzasadna i tym samym koniecznym było jej oddalenie.

Zgodnie z art. 539a § 1 k.p.k. skargę jako nadzwyczajny środek zaskarżenia można wnieść na wyrok sądu odwoławczego, gdy wydanie na etapie postępowania apelacyjnego orzeczenie o charakterze kasatoryjnym narusza treść art. 437 k.p.k. lub też gdy przy wydaniu tego orzeczenia wystąpiła bezwzględna przyczyna odwoławcza z art. 439 § 1 k.p.k. Jednoznaczne brzmienie przepisu art. 437 § 2 zd. 2 k.p.k. nie pozostawia wątpliwości co do tego, że sąd odwoławczy może uchylić wyrok sądu I instancji jedynie w sytuacji gdy wykaze, iż dotychczasowe rozstrzygnięcie jest dotknięte jedną z wad określonych w art. 439 § 1 k.p.k. lub na przeszkodzie dokonania korekty orzeczenia pierwszoinstancyjnego stoi dyrektywa wynikająca z treści art. 454 k.p.k., co wymaga dokonania analizy istniejącego materiału i wykazania wad w rozumowaniu sądu *meriti* albo zachodzi konieczność przeprowadzenia przewodu sądowego na nowo w całości. W każdej z tych sytuacji, sąd odwoławczy jest zobowiązany do wskazania, która z okoliczności wymienionych w art. 437 § 2 zd. 2 k.p.k. stanowiła *in concreto* podstawę uchylenia wyroku sądu I instancji oraz przedstawić argumenty, które doprowadziły go do takiego wniosku (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 6 lutego 2019 r., IV KS 3/19).

Biorąc pod uwagę treść zarzutu wskazać należy, że przepis art. 439 § 1 k.p.k. ma charakter wyjątkowy, z uwagi na fakt, że zaistnienie jednej z taksatywnie wymienionych w nim przyczyn obliguje sąd do orzekania poza granicami

zaskarżenia i podniesionych zarzutów oraz niezależnie od wpływu uchybienia na treść wyroku. Niewątpliwie każde z uchybień wskazanych w art. 439 § 1 k.p.k. narusza prawo do rzetelnego procesu. W niniejszej sprawie natomiast skarżący uchybienia rangi bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 1 i 2 k.p.k. upatruje w udziale w rozpoznaniu sprawy przez sąd II instancji sędziego powołanego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej ustawą z 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r., poz. 3).

Odnosząc się do tego rodzaju zarzutu kasacyjnego i towarzyszącej mu argumentacji, stwierdzić trzeba, że zaskarżony wyrok nie został wydany z obrazą przepisów skutkującą zaistnieniem sytuacji, o której mowa w art. 439 § 1 pkt 1 lub 2 k.p.k. Skarżący, odwołując się w tym zakresie do uchwały składu połączonych Izb: Cywilnej, Karnej, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z 23 stycznia 2020 r. sygn. akt BSA I-4110-1/20, nie wykazał istnienia podstawy do twierdzenia, że sąd, w którego składzie brała udział sędzia X.Y., był nienależycie obsadzony. Biorąc nawet pod uwagę treść przywołanej przez skarżącego uchwały wskazać należy, że sam tylko fakt powołania na urząd sędziego w sądzie powszechnym na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w kwestionowanym przez skarżącego trybie nie powoduje, że sąd utworzony z udziałem sędziego powołanego w takim trybie jest nienależycie obsadzony w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. Staje się nim wówczas, gdy wadliwość procesu powoływania prowadzi, w konkretnych okolicznościach, do naruszenia standardu niezawisłości i bezstronności w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej oraz art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności. Zarzut postawiony w skardze nie mógł zatem okazać się skuteczny, gdyż skarżący nie wskazał na istnienie jakiegokolwiek okoliczności uzasadniających wątpliwości, że proces powołania wymienionej wyżej sędzi prowadził *in concreto* do naruszenia konstytucyjnego i konwencyjnego standardu niezawisłości i bezstronności sądu. Nie jest nim bowiem sam fakt udziału we wskazanej procedurze awansowej sędziego X.Y., jak i fakt jednoznacznej oceny materiału dowodowego – jaki został zaprezentowany w uzasadnieniu wyroku sądu odwoławczego.

Wobec przewijającej się w uzasadnieniu skargi argumentacji o nazbyt stanowczym stanowisku sądu odwoławczego co do oceny materiału dowodowego, a który prowadzić ma do spełnienia określonych oczekiwań władzy wykonawczej wynikających - jak to ujął skarżący - z „żądzy krwi” wskazać należy, że zgodnie ze stanowiskiem zawartym w uchwale 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 20 września 2018 r., I KZP 10/18, które Sąd Najwyższy w niniejszym składzie podziela „możliwość uchylecia wyroku uniewinniającego, umarzającego albo warunkowo umarzającego postępowanie karne i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania związana z regułą *ne peius* określona w art. 454 § 1 k.p.k. (art. 437 § 2 zd. drugie k.p.k.) zachodzi dopiero wtedy, gdy sąd odwoławczy - w wyniku usunięcia stwierdzonych uchybień stanowiących jedną z podstaw odwoławczych określonych w art. 438 pkt 1-3 k.p.k. (czyli np. po uzupełnieniu postępowania dowodowego, dokonaniu prawidłowej oceny dowodów, poczynieniu prawidłowych ustaleń faktycznych) - stwierdza, że zachodzą podstawy do wydania wyroku skazującego czemu stoi na przeszkodzie zakaz określony w art. 454 § 1 k.p.k. Sama tylko możliwość wydania takiego wyroku w ponownym postępowaniu przed sądem pierwszej instancji jest niewystarczająca dla przyjęcia wystąpienia reguły *ne peius* określonej w art. 454 § 1 k.p.k.". Oznacza to, że sąd odwoławczy zobligowany jest albo uzupełnić postępowanie dowodowe, by upewnić się, że rozstrzygnięcie uniewinniające jest niezasadne, lub wyraźnie uargumentować, iż na podstawie zgromadzonego w sposób prawidłowy materiału dowodowego nie ma możliwości wydania wyroku uniewinniającego (vide postanowienie Sądu Najwyższego z 8 stycznia 2025 r. V KS 27/24). W niniejszej natomiast sprawie sąd odwoławczy precyzyjnie uzasadnił, dlaczego podzielił zarzuty apelacji dotyczące błędów w czynieniu ustaleń faktycznych i wyciągnął z tego odmienną od sądu I instancji ocenę zgromadzonych dowodów i z tego powodu trudno czynić mu zarzut braku bezstronności czy też niezawisłości – skoro ocena materiału dowodowego jest niezbędna z punktu widzenia obowiązujących przepisów prawa procesowego, jak i wynikających z nich jednolitej praktyki orzeczniczej – co do zakresu stosowania przepisu art. 454 § 1 k.p.k., na który to przepis powołuje się w swoim rozstrzygnięciu sąd odwoławczy. W sprawie niniejszej Sąd Okręgowy jasno wywiódł, że jego zdaniem argumentacja sądu I instancji prowadząca do

uniewinnienia oskarżonego nie może się ostać. Nie miał zatem innej możliwości jak uchylene wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania. Skarga nie zawiera żadnych argumentów, które mogłyby podważyć tego rodzaju decyzję sądu odwoławczego.

Mając powyższe okoliczności na uwadze Sąd Najwyższy orzekł jak w części dyspozytywnej.

[WB]

[a.ł.]